

नेपाल आयल निगम लिमिटेड
आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना
स्तर : अधिकृत, तह : ११, पद : नायव कार्यकारी निर्देशक

यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा, पूर्णाङ्क : २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता, पूर्णाङ्क : ३०

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा योजना									
पत्र	विषय	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	अंक भार	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	समय		
प्रथम	संगठन र व्यवस्थापन तथा वित्तीय व्यवस्थापन	विषयगत	५	२०	१००	४०	३ घण्टा		
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	विषयगत	५	१५	१००	४०	३ घण्टा		
		समस्या समाधान	१	२५					
द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता									
अन्तर्वार्ता		अन्तर्वार्ता (अन्तर्वार्ता समितिले लिने)			३०				

द्रष्टव्य :

१. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
२. प्रथम पत्र र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
३. परिक्षार्थीले प्रथम पत्रको प्रत्येक खण्डको र द्वितीय पत्रको प्रत्येक प्रश्नको उत्तर छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ र सम्भव भएसम्म एकै प्रकृतिको विषयबाट एउटै मात्र प्रश्न सोधिनेछ । तर द्वितीय पत्रको समस्या समाधान सम्बन्धी प्रश्न जुनसुकै एकाईबाट सोधन सकिनेछ ।
४. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्भन्नु पर्दछ ।
५. प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
६. पाठ्यक्रम लागू मिति : २०७४ असोज २२ गते देखि

पाठ्यक्रमको विस्तृत स्वरूप :

प्रथम पत्र - संगठन र व्यवस्थापन तथा वित्तीय व्यवस्थापन (५० २०=१००)

खण्ड क - सार्वजनिक नीति, संगठन र व्यवस्थापन (२० २०=४०)

१. संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारको अधिकार
२. सार्वजनिक नीति तर्जुमा, विश्लेषण, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन
३. संगठन र व्यवस्थापनको नविनतम अवधारणाहरू र यसका चुनौतीहरू
४. नेतृत्व विकासका सिद्धान्त र अवधारणा, सार्वजनिक संस्थानमा नेतृत्व विकासको अवस्था, चुनौतीहरू र सुभावहरू
५. सहभागीतामुलक व्यवस्थापन, समूह निर्माण र समूहगत कार्य (Team Building and Team Work)
६. संगठनात्मक व्यवहार (Organizational Behaviour) र समूह गतिशीलता (Group Dynamics)
७. मानव संसाधन नीति, योजना तथा व्यवस्थापन
८. संस्थागत सुशासन र सामाजिक उत्तरदायित्व (Corporate Governance and Corporate Social Responsibility)
९. प्रभावकारी सार्वजनिक सेवा र ग्राहक सम्पर्क व्यवस्थापन (Customer Relations Management)
१०. गुनासो व्यवस्थापन र सार्वजनिक सुनुवाइ
११. समय व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन र परिवर्तन तथा संक्रमण व्यवस्थापन
१२. संकट व्यवस्थापन (Crisis Management)
१३. द्वन्द्व व्यवस्थापन (Conflict Management)
१४. विविधता व्यवस्थापन (Diversity management)
१५. प्रतिभा व्यवस्थापन (Talent management)
१६. प्रतिस्पर्धा व्यवस्थापन (Competition Management)
१७. सम्पूर्ण गुण व्यवस्थापन र गुणात्मक परिधि (Total Quality management and Quality Circle)
१८. वार्ता र सम्झौता गर्ने सीप र सक्षमता
१९. रणनीतिक योजना र व्यवस्थापन (Strategic Planning and Management)
२०. प्रशासकीय व्यावसायिकता र उच्चमशीलता, सदाचार, नैतिकता र आचरण
२१. व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (Management Information System)
२२. परियोजना विश्लेषण (Project Appraisal) तथा परियोजना व्यवस्थापन
२३. ट्रेड युनियन र सामुहिक सौदावाजी (Collective Bargaining)
२४. सार्वजनिक प्रशासनको बदलिँदो अवधारणा र समसामयिक मामला

खण्ड ख - आर्थिक तथा वित्तीय व्यवस्थापन (२० २०=४०)

१. समकालीन विकासका अवधारणा
२. सार्वजनिक संस्थान व्यवस्थापनका नवीनतम आयामहरू
३. निजीकरणको अवधारणा, नेपालमा निजीकरणको अवस्था, प्रभावकारिताको विवेचना र भावी मार्गदिशा
४. बजेट निर्माणका सिद्धान्त र अवधारणा, कार्यक्रम बजेट र शुन्यमा आधारित बजेट
५. बजेटको कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मुल्यांकन
६. लेखाका सर्वमान्य सिद्धान्तहरू, लेखामान (Accounting Standards) र लेखापरिक्षणमान (Auditing Standards) सम्बन्धी जानकारी
७. वित्तीय विश्लेषणका तौरतरिकाहरू (Tools and Techniques of Financial Analysis)

- ८. वित्तीय विवरण विश्लेषण तथा व्याख्या (Financial Statement Analysis and Interpretation) र व्यवस्थापकीय निर्णयमा यसको प्रयोग
- ९. वित्तीय कुशलता विकास र प्रभावकारिताका सूचकहरू
- १०. सेवा र बस्तको मूल्य निर्धारण पद्धति
- ११. वित्तीय स्वायत्तता र वित्तीय उत्तरदायित्व
- १२. लेखा परीक्षणको आधारभूत सिद्धान्त, महत्व र उपादेयता एवम् आन्तरीक लेखापरीक्षण तथा अन्तिम लेखापरीक्षणबीचको अन्तरसम्बन्ध, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली
- १३. बैंक, वित्तीय संस्था तथा विमा कम्पनीहरूको वित्तीय कार्यसम्पादनको स्थिति विश्लेषण
- १४. व्यवस्थापन परीक्षण (Management Audit) र कार्यमुलक लेखापरीक्षण (Performance Audit)
- १५. विश्वव्यापीकरण र आर्थिक उदारीकरण (Globalization & Economic Liberalization)
- १६. सार्वजनिक-निजी साझेदारी र निजी क्षेत्रको विकास (Public Private Partnership and Private Sector Development)

खण्ड ग - समसामयिक विषय (१ $\hat{}$ २०=२०)

- १. भूपरिवेष्ठित राष्ट्र र कम विकसीत राष्ट्रका अधिकार
- २. मानव अधिकार र मानव विकास (Human Rights and Human Development)
- ३. सामाजिक समावेशीकरण (Social Inclusion) समावेशी आर्थिक विकास (Inclusive Economic Development)
- ४. राजनीतिक बहुलता र लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यता (Political Pluralism and Democratic Values and Norms)
- ५. राज्य पुनर्संरचना र द्वन्द्वोत्तर व्यवस्थापन (State Restructuring and Post-conflict management)
- ६. सुशासन (Good Governance)
- ७. दिगो विकास र वातावरण व्यवस्थापन (Sustainable Development and Environmental Management)
- ८. जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापन (Climate Change Management)
- ९. सार्वजनिक व्यवस्थापनका नवीन अवधारणाहरू

द्वितीय पत्र - सेवा सम्बन्धी (५०+१०=१००)

१. संवैधानिक विकास र वर्तमान नेपालको संविधान
२. संविधान कार्यान्वयन सन्दर्भमा सरकारका चुनौती
३. सार्वजनिक संस्थानको आवश्यकता, उद्देश्य, गठन, संचालन तथा व्यवस्थापन, अर्थतन्त्रमा यसको भूमिका, उपलब्धि, समस्या र सुधारका सम्भावनाहरू
४. अत्यावश्यक वस्तुको माग र आपूर्तिको समस्या र समाधानका उपाय
५. निगम र निगमको कार्यसँग सम्बन्धित विषयमा प्रचलनमा रहेको कानूनी तथा संस्थागत व्यवस्थाको विश्लेषण
६. नेपालमा पेट्रोलियम पदार्थको बिक्री वितरणको अद्यावधिक स्थितिको विश्लेषण
७. नेपालमा पेट्रोलियम पदार्थको आपूर्ति व्यवस्थापन, यसका समस्या तथा चुनौतिहरू, संस्थागत तथा प्रक्रियागत सुधारका उपायहरू, सरोकारवाला निकायहरू र आपूर्ति व्यवस्थापनमा तिनको भूमिका
८. पेट्रोलियम पदार्थ र यसबाट वातावरणमा पर्ने असर, प्रभाव, समस्या र समाधानका उपायहरू
९. अन्तर्राष्ट्रिय तेल बजार : उत्पादन, बिक्री वितरण तथा मूल्य निर्धारण प्रणाली
१०. विश्वव्यापीकरण र आर्थिक उदारीकरण (Globalization & Economic Liberalization)
११. सामाजिक समावेशीकरण (Social Inclusion) समावेशी आर्थिक विकास (Inclusive Economic Development)
१२. राज्य पुनर्संरचना र द्वन्द्वोत्तर व्यवस्थापन (State Restructuring and Post-conflict management)
१३. सार्वजनिक-निजी साझेदारी र निजी क्षेत्रको विकास (Public Private Partnership and Private Sector Development)
१४. विश्व व्यापार संगठन (WTO) र अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार प्रणालीतेल निर्यात गर्ने राष्ट्रहरूको संगठन (OPEC) र पेट्रोलियम पदार्थको अन्तर्राष्ट्रिय बजार सम्बन्धी जानकारी
१५. विश्व बैंक, एशियाली विकास बैंक तथा अन्य बहुपक्षीय एवं मुद्रित व्यवस्थापन
१६. विदेशी विनियम प्रणाली
१७. विश्वका समसामयिक र आर्थिक गतिविधि सम्बन्धी जानकारी
१८. सार्वजनिक खरिद कार्यविधि सम्बन्धी व्यवस्था
१९. बोनस वितरण सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था
२०. प्रतिस्पर्धा प्रवर्द्धन तथा बजार संरक्षण सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था
२१. आन्तरिक लेखापरीक्षण र अन्तिम लेखापरीक्षण
२२. नेपाल आयल निगममा कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी व्यवस्था
२३. नेपाल सरकारको आर्थिक नीति, औद्योगिक नीति, आपूर्ति नीति, वाणिज्य नीति
२४. विश्वव्यापीकरण तथा विश्व व्यापार संगठन (WTO), नेपालको विश्व व्यापार संगठनमा सहभागिता, संभावना र चुनौती एवं यसले नेपालको अर्थतन्त्रमा पार्ने प्रभाव
२५. आयोजना व्यवस्थापन (Project Management) एवं लगानी व्यवस्थापनको आधारभूत सिद्धान्त र मान्यताहरू
२६. E-Business र E-Commerce सम्बन्धी जानकारी
२७. भ्रष्टाचारका कारण तथा नियन्त्रणका उपायहरू, संवैधानिक एवं कानूनी व्यवस्था
२८. सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन
२९. नेपालमा योजना : प्रयास, उपलब्धि र चुनौती
३०. सार्वजनिक सेवाका आधारभूत मूल्य, मान्यताहरू
३१. सार्वजनिक जिवनका सिद्धान्त (Principle of public life)
३२. सार्वजनिक सेवामा जवाफदेहिता, नैतिकता र व्यवसायिकतामा रहेका समस्या र चुनौती

***